

ВИСНОВОК

До протоколу № 190
від 05 листопада 2025 року

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження
механізмів забезпечення пішохідної доступності закладів дошкільної освіти
під час забудови територій»
(реєстр. № 13609 від 07.08.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання на засіданні 05 листопада 2025 року (протокол № 190) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження механізмів забезпечення пішохідної доступності закладів дошкільної освіти під час забудови територій» (реєстр. № 13609 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, і зазначає таке.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування визначений головним з опрацювання цього законопроекту.

У Пояснювальній записці зазначено, що законопроект розроблено з метою виконання абзацу дванадцятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про дошкільну освіту».

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про місцеве самоврядування в Україні» у частині:

- визначення у детальних планах та проектах забудови території, в межах яких має здійснюватися реконструкція чи заміна застарілого житлового фонду, необхідності врахування пішохідної доступності закладів дошкільної освіти;
- встановлення вимоги щодо участі інвестора-забудовника у розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури території забудови,

- у тому числі передбачення закладів дошкільної освіти з урахуванням пішохідної доступності, як умови конкурсного відбору інвестора;
- заборони віднесення закладу дошкільної освіти до останньої черги будівництва, якщо у проектній документації визначено черговість введення об'єктів в експлуатацію;
 - розширення повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо забезпечення територіальної доступності дошкільної та загальної середньої освіти;
 - деталізації делегованих повноважень органів місцевого самоврядування щодо зупинення будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації;
 - визначення відповідальності суб'єктів містобудування за виконання будівельних робіт із порушенням вимог, зокрема щодо передбачених у проектах закладів дошкільної освіти.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило низку зауважень і пропозиції. Зокрема, звернуло увагу на те, що у назві законопроекту зазначено лише «пішохідна доступність закладів дошкільної освіти», тоді як у його змісті йдеться також про «територіальну доступність загальної середньої та дошкільної освіти». Водночас визначення терміна «пішохідна доступність» у законодавстві відсутнє – на відміну від поняття «територіальна доступність», яке вживається у Законах України «Про дошкільну освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

ГНЕУ також зазначає, що формулювання «передбачення закладів дошкільної освіти з урахуванням пішохідної доступності» є нечітким і доцільніше вживати визначення «будівництво або розбудова закладів дошкільної освіти з урахуванням територіальної доступності».

Міністерство освіти і науки України запропонувало з метою забезпечення узгодженості положень законопроекту з частиною першою статті 8 Закону України «Про повну загальну середню освіту», якою визначено повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення територіальної доступності повної загальної середньої освіти, та для уникнення подвійного трактування законодавчих норм абзац другий підпункту 2 пункту 1 розділу I законопроекту після слів «територіальної доступності» доповнити словом «повної».

Міністерство фінансів України не заперечує щодо подальшого розгляду законопроекту та зазначає, що реалізація акта не впливатиме на показники державного бюджету. Водночас може мати вплив на показники місцевих бюджетів у разі застосування штрафних санкцій у сфері містобудування.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України повідомило про відсутність зауважень до законопроекту.

Міністерство молоді та спорту України та Міністерство розвитку громад та територій України підтримують зазначений законопроект.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» (далі – УАРОР)

підтримала законопроект та надала низку зауважень. Зокрема, зазначила, що чинна редакція пункту б) частини першої статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» вже охоплює всі об'єкти будівництва, незалежно від їх призначення. Тому, на думку УАРОР, немає потреби окремо акцентувати на закладах дошкільної освіти.

УАРОР вважає, що деталізацію делегованих повноважень щодо зупинення будівництва слід встановлювати у нормативно-правових актах, які безпосередньо регулюють сферу освіти та будівництва.

Водночас УАРОР підтримує пропозицію щодо розширення власних повноважень органів місцевого самоврядування, передбачених Законами України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту», у частині забезпечення територіальної доступності освіти.

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» висловила підтримку законопроекту.

Підкомітет з питань раннього розвитку та дошкільної освіти, розглянувши на своєму засіданні 20 жовтня 2025 року законопроект реєстр. № 13609 та надані до нього експертні висновки, пропонує за результатами його розгляду на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений проект Закону за основу, а також звертає увагу на необхідність доопрацювання цього законопроекту до другого читання, у тому числі приведення термінології законопроекту у відповідність до Закону України «Про дошкільну освіту», зокрема замінити термін «пішохідна доступність» по тексту на термін «піша доступність».

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Воронова В.А., заступника Міністра розвитку громад та територій України Н. Козловської та обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження механізмів забезпечення пішохідної доступності закладів дошкільної освіти під час забудови територій» (реєстр. № 13609 від 07.08.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу.

2. Направити цей Висновок, висновки Міністерства освіти і науки України, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

3. Звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, визначеного головним з підготовки цього законопроекту, з проханням включити народних депутатів України – членів Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій до складу робочої групи з підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження механізмів забезпечення пішохідної доступності закладів дошкільної освіти під час забудови територій» (реєстр. № 13609 від 07.08.2025) до другого читання (у разі її створення).

Голова Комітету

Сергій БАБАК